MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.

MARSEANN FARRUGIA

Seduta tas-26 ta' Novembru, 2014

Numru. 1105/2006

Il-Pulizija

(Spettur Edmond Cuschieri)

vs.

Anthony Portelli u

Mary Claire Portelli

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra Anthony Portelli ta' 36 sena mwieled fit-22 ta' Gunju 1960, l-Ingilterra, bin Guzeppi u Guzeppa nee Grima u residenti f'98 St. Helen Street B'Kara, detentur tal-karta ta' l-identita' numru 458660M

U

Mary Claire Portelli ta’ 33 sena mwielda 16 ta’ Lulju 1972, il-Pieta’ bint Karmenu Mallia u Antonia nee Mangion u residenti f’98, St. Helen Steet, B’Kara, detentrici tal-karta ta’ l-identita’ numru 322572M

1. Billi huma akkuzati talli, f’dawn il-gzejjer, nhar il-11 ta’ Lulju, 2006 u fil-jiem ta’ qabel ghamlu falsifikazzjoni jew xjentement ghamlu uzu minn xi dokument iehor iffalsifikat u cioe’ licenzja tal-vettura numru HAN 591 tal-ghamla Peugeot 106;
2. U aktar talli fl-istess jum, hin, lok u cirkostanzi ghamlu uzu minn vettura numru HAN 591 tal-ghamla Peugeot 106 meta l-istess vettura ma kienitx licenzjata ghas-sena kurrenti.

Il-Qorti giet mitluba li tiskwalifika minn kull licenzja tas-sewqan lil Anthony Portelli u Mary Claire Portelli ghall-perjodu li din il-Qorti jidhrilha xieraq.

Semghet ix-xhieda u rat l-atti kollha tal-kaz u d-dokumenti ezebiti.

Rat il-kunsens moghti mill-Avukat Generali bis-sahha ta’ l-Artikolu 370(4) tal-Kodici Kriminali, sabiex dan il-kaz jigi ttrattat bil-procedura sommarja, u wara li rat li l-imputati ma kellhomx oggezzjoni li l-kaz jigi hekk trattat.

Wara li semghet it-trattazzjoni finali tal-partijiet.

Ikkunsidrat:

Il-Fatti

Il-fatti li taw lok ghal dawn il-proceduri kriminali kienu s-segwenti:

1. L-imputat twaqqaf f’*road block* qed isuq vettura Peugeot, numru tar-registrazzjoni HAN 591.

2. Mal-*windscreen* ta' din il-vettura Peugeot kien hemm imwahhla fotokopja tal-licenzja tal-vettura Mitsubishi L200, li ghandha numru tar-registrazzjoni BBJ394.
3. Irrizulta li l-vettura Peugeot qieghda registrata fuq isem l-imputata, li tigi l-mara tal-imputat, u li l-licenzja taghha kienet skadiet fil-31 t'Awwissu 2002, u kien hemm €1,300 multi fuq din il-vettura.[1] Pero il-vettura kienet koperta b'polza ta' assikurazzjoni.[2]
4. Fl-istqarrija tieghu,[3] l-imputat jghid li huwa kien ghadu kemm xtara vettura Mitsubishi. Is-sid precedenti tal-Mitsubishi kellu din il-licenzja u meta ghamel it-transfer, l-imputat inghata licenzja gdida biex iwahhal fuq il-windscreen tal-Mitsubishi. Ghalhekk il-vettura Mitsubishi kella zewg licenzji tondi. L-imputat qal li *"... ... (M)eta waqfuni l-pulizija kelli wahda mit-tfal tieghi mieghi li jisimha Josephine u ghandha 10 jew 11-il sena. Meta qaluli li din it-tonda ma kienitx tal-karozza, it-tifla qaltli li kienet ghamlitha hi."*
5. Fl-istqarrija l-imputat ammetta li kien jaf li l-licenzja tal-Peugeot kienet ilha ma tithallas, pero qal li hu ma kienx qed isuqha u din kienet go garage.
6. L-imputat qal li huwa mar jigbor it-tifla tieghu mill-Armier, uza l-Peugeot ghaliex ma setghax juza l-vann ghax kellu l-imbarazz. Huwa innega li kien jaf li kellu licenzja hazina mwahhla mal-windscreen tal-karozza u qal li l-karozza jiehdu hsiebha hu u l-mara.
7. Fl-istqarrija taghha,[4] l-imputata qalet li l-kopja tal-licenzja li l-Pulizija sabu imwahhla mal-Peugeot kienet kopja tal-licenzja tal-vettura Misubishi li ghandu r-ragel taghha. Hija qalet li din il-kopja tal-licenzja kien ghamilha d-dealer meta xtraw il-Mitsubishi biex ikunu jistghu isuquh sakemm jaqleb il-licenzja fuqhom. L-imputata qalet li t-tifla l-kbira kienet qed tahsel il-karozza Peugeot u ndunat li ma kellhiex licenzja. Hi marret u gabet l-ohra minn mal-windscreen tal-Mitsubishi peress li ndunat li kellha tnejn.
8. Fl-istqarrija taghha, l-imputata ammettiet li kienet taf li l-vettura hadha r-ragel u kienet taf li ma setax johrog biha ghax ma kellhiex licenzja, pero ma kinietx taf li kellha il-licenzja hazina mwahhla mal-*windscreen.*
9. Qalet ukoll li hi kienet tiehu hsieb il-karozza u kienet thalliha fil-garage ta' huha biex jekk jinqala' xi haga ta' urgenza tkun tista tehodha. Hija qalet li huma ma kellhomx flus biex ihallsu l-licenzja tal-Peugeot u li l-gurnata ta' qabel uzawha ghax ma setghux juzaw il-Mitsubishi.

Kunsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

[1] Ara xhieda ta' Christopher Darmanin a fol. 25 tal-process.
[2] Ara r-rapport tal-pulizija ezebit bhal Dok TS a fol. 19 tal-process.
[3] Ara stqarrija tal-imputat a fol. 21 tal-process.
[4] Ara stqarrija tal-imputata a fol. 22 tal-process.

Il-Kwistjoni tal-Preskrizzjoni

Fit-trattazzjoni orali, l-abbli difensur tal-imputati issolleva l-kwistjoni li l-imputazzjonijiet gew preskritti bit-trepass taz-zmien bejn seduta u ohra, wara l-ewwel darba li l-imputati tressqu l-Qorti.[5]

Issa l-Artikolu 687(2) tal-Kodici Kriminali jippreskrivi illi *"Iż-żmien ta' preskrizzjoni għar-rigward ta' kull reat kriminali għandu jkun sospiż mill-waqt li imputazzjoni u, jew att ta' akkuża jiġu notifikati lill-persuna akkużata jew imputata sa dak iż- żmien meta tingħata sentenza finali u definittiva fil-proċedimenti li jkunu inbdew bħala riżultat ta' dik l-imputazzjoni jew att ta' akkuża."*

Ghaldaqstant, ladarba l-imputati gew notifikati bic-citazzjoni entro t-terminu tal-preskrizzjoni – haga li l-imputati mhux qed jikkontestaw – l-eccezzjoni taghhom tal-preskrizzjoni ma tistghax tirnexxi, ghax dan it-terminu huwa issa sospiz.

Ghaldaqstant, il-Qorti qed tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni.

Il-Kwistjoni tal-Istqarrija tal-Imputati

Fis-seduta tal-10 t'Ottubru 2012, id-difiza ghamlet is-segwenti verbal: *Dr Michael Sciriha qed jitlob illi a skorta tal-gurisprudenza nostrana, in vista tal-fatt illi l-imputat Anthony Portelli ma kienx inghata l-assistenza legali qabel gie interrogat, jitlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tiskarta din l-istqarrija."*[6] Ghalkemm din it-talba saret biss fil-konfront tal-istqarrija tal-imputat, il-Qorti ghal kull buon fini ha tikkonsidra din it-talba fil-konfront tal-imputata wkoll, stante li waqt ix-xhieda taghha, l-imputata qalet li qabel kellmuha il-Pulizija ma inghatax il-possibilita li tkellem avukat.[7]

Fis-sentenza ta' **Charles Steven Muscat vs. Avukat Generali** deciza fit-8 ta' Ottubru 2012, il-Qorti Kostituzzjonali irriteniet li l-fatt wahdu li l-istqarrija tkun ittiehdet minghajr ma l-persuna arrestata jkollha access ghal avukat, mhux bizzejjed sabiex jista' jinghad li kien hemm ksur tad-dritt ghal smiegh xieraq. F'dan il-kaz, il-Qorti Kostituzzjonali irriteniet illi *"Ghalhekk, li trid taghmel din il-Qorti ma huwa la li tara jekk l-attur huwiex hati jew le tal-akkuzi ngiebu kontrieh u lanqas li tara biss jekk l-attur kellux l-ghajnuna ta' avukat waqt l-interrogazzjoni u tieqaf hemm: li ghandha taghmel din il-qorti hu li tara jekk dak in-nuqqas wassalx ghal ksur tal-jedd ghal smiegh xieraq u hekk inholoqx il-*

[5] Ara trattazzjoni tad-Difiza a fol. 79 tal-process.
[6] Ara l-verbal a fol. 62 tal-process.
[7] Ara xhieda tal-imputata a fol. 69 tal-process.

perikolu illi l-attur jinstab hati meta ma kellux jinstab hati. Jekk ma hemmx dan il-perikolu, mela ma hemmx ksur."

Fil-kaz ta' **Muscat** fuq citat, il-Qorti Kostituzzjonali waslet ghall-konkluzjoni li ma kienx gie lez id-dritt ghal smiegh xieraq, ghaliex *inter alia*:

1. meta sar l-interrogatorju, ir-rikorrent kien ragel matur li gia kien qieghed jiskonta sentenza ta' prigunerija fil-Facilita' Korrettiva ta' Kordin. Ghalhekk kellu esperjenza ta' interrogatorju mill-pulizija u ma kienx xi minorenni jew ibati minn xi forma ta' vulnerabilita' hekk li facilment ikun intimidat bl-ambjent fejn issir l-interrogatorju.
2. ir-rikorrent kien gie mgharraf bil-jedd tieghu li jibqa' sieket u ma jwegibx, u skont il-ligi dak iz-zmien, din l-ghazla seta' jaghmilha minghajr konsegwenzi ta' xejn.
3. sakemm infethet il-kawza ir-rikorrent qatt ma fittex li jiehu lura l-istqarrija li kien ghamel jew li jichad dak li fiha.

Ma jistax ikun hemm dubbju li l-access ghal avukat qabel l-interrogatorju bhala parti mid-dritt ta' smiegh xieraq gie introdott kemm mill-Qorti Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (ara il-kaz ta' **Salduz**[8]) u mill-Qorti Kostituzzjonali (ara **Il-Pulizija v. Alvin Privitera**[9]), biex jirrimedja ghal sitwazzjonijiet ta' zbilanc u nuqqas ta' ugwaljanza bejn l-interrogatur u min qed jigi interrogat. Jista' facilment ikun hemm sitwazzjonijiet ta' intimidazzjoni, paniku u konfuzjoni f'mohh il-persuna arrestata tant li f'dawk ic-cirkostanzi l-istqarrija taghha ghandha tigi skartata. Ghalhekk huwa gust li ammissjoni jew stqarrija maghmula minn persuna vulnerabbli f'cirkostanzi intimidanti ghandha tigi skartata. Minn naha l-ohra jekk il-persuna arrestata ma hix persuna vulnerabbli u c-cirkostanzi ma jistghux jitqiesu intimidanti, ma hemmx raguni valida ghaliex l-istqarrija taghha ghandha tigi skartata.[10]

In oltre, fis-sentenza **John Attard vs. Onorevoli Prim Ministru et** deciza fil-31 ta' Mejju 2013, il-Qorti Kostituzzjoni regghet irriteniet illi: *"Il-ksur tal-jedd għal smigħ xieraq iseħħ meta l-istqarrija tittieħed abużivament u mhux bil-fatt biss li tkun ittieħdet mingħajr l-għajnuna ta' avukat. Il-kwistjoni għalhekk għandha tkun jekk l-attur kienx daqshekk f'pożizzjoni ta' vulnerabilita, djgħufija jew biża'*

[8] Deciz fis-27 ta' Novembru 2008.
[9] Deciz fil-11 ta' April 2011.
[10] Ara ittra ta' Dottor Giovanni Bonello Imhallef *Emeritus* fil-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem ippubblikata fit-*Times of Malta* fit-28 ta' Novembru 2012.

illi l-esperjenza ta' interrogazzjoni mill-pulizija fl-assenza ta' avukat kellha influwenza fuqu hekk li ġġiegħlu jistqarr ħtijiet u fatti li ma għandhomx mis-sewwa u li għalhekk toħloq il-perikolu li jinstab ħati meta fil-verita' ħati ma jkunx."

Dan l-insenjament tal-Qorti Kostituzzjonali gie wkoll abbraccat mill-Qorti tal-Appell Kriminali. (ara per ezempju **Il-Pulizija vs. Greta Elena Loredana Mercieca** deciza fl-10 t'April 2013[11], **Il-Pulizija vs. Debbie Antoinette Vella** deciza fl-10 t'April 2013[12], **Il-Pulizija vs. Jesmond Camilleri** deciza fit-18 t'April 2013[13] u **Il-Pulizija vs. Paul Cutajar** deciza fit-18 ta' Gunju 2013[14]).

Fil-kaz odjern, meta ittiehdet l-istqarrija fl-2006, l-imputat Anthony Portelli kellu 46 sena u l-imputata kellha 33 sena. Ghalkemm ma rrizultax li l-imputat kellu esperjenza qabel ta' interrogatorju, mill-fedina penali jidher li l-imputata kellha esperjenza qabel ta' interrogatorju mill-pulizija. Pero l-imputati ma kienux minorenni u lanqas ippruvaw li kienu ibatu minn xi forma ohra ta' vulnerabilita', hekk li jkun jista jinghad li facilment setghu jkunu intimidati bl-ambjent fejn sar l-interrogatorju. Huwa vera li fix-xhieda taghha l-imputata ezebiet kopji ta' certifikati rilaxxati minn psikjatra li jghidu li l-imputat jinsab taht il-kura tieghu. Pero dawn ic-certifikati ma gewx ikkonfermati bil-gurament, inhargu ghas-snin 2010 u 2011 u mhux ghas-sena 2006 meta sar l-interrogatorju, u fix-xhieda li l-imputat ta quddiem il-Qorti, huwa bl-ebda mod ma semma li kien taht kura psikjatrika u/jew li kien f'posizzjoni vulnerabbli ghax kien taht kura psikjatrika meta sar l-interrogatorju. Inoltre, lanqas gie allegat li c-cirkostanzi li fihom ittiehdet l-istqarrija kienu intimidanti. Ghalhekk ma hemmx biza' li l-imputati setghu stqarrew htijiet u fatti li ma ghandhomx mis-sewwa.

Inoltre qabel l-interrogatorju, l-imputati gew mgharrfa bid-dritt taghhom li jibqghu siekta u ma jwiegbux, u skont il-ligi dak iz-zmien, din l-ghazla setghu jaghmluha minghajr konsegwenzi ta' xejn.

Huwa rilevanti wkoll li ghalkemm l-istqarrijiet ittiehdu f'Gunju 2006, kien biss fis-seduta tal-10 t'Ottubru 2012, li l-imputati ssollevaw il-kwistjoni li l-istqarrija taghhom ittiehdet minghajr ma kellhom assistenza legali. Matul dawn is-sitt snin, l-imputati qatt ma fittxew li jiehdu lura l-istqarrijiet

[11] *Per* Imhallef David Scicluna.
[12] *Per* Imhallef David Scicluna.
[13] *Per* Imhallef Michael Mallia.
[14] *Per* Imhallef Michael Mallia.

taghhom jew li jichdu l-kontenut taghhom. Dan huwa sinjal li l-imputati stess ma kienux qieghdin ihossu illi tqieghdu taht zvantagg ingust bl-istqarrija taghhom li, wara kollox, ghamluha liberament.

Il-Qorti kkunsidrat ukoll li fis-seduta tat-18 ta' Frar 2008, gie verbalizzat hekk: *"Id-difiza qed tezenta l-prosekuzzjoni milli ttella' lil-PC68 milli joqghod jikkonferma l-volontarjeta tal-istqarrijiet."*[15] Fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Greta Elena Loredana Mercieca** deciza fl-10 t'April 2013, il-Qorti tal-Appell Kriminali (sede Inferjuri)[16] irriteniet hekk: *"Difatti mhux talli ma saret l-ebda allegazzjoni li l-istqarrija tagħha ma ġietx magħmula minnha volontarjament jew li ġiet imġiegħla jew meħuda b'theddid jew b'biża', jew b'wegħdiet jew bi twebbil ta' vantaġġi (artikolu 658 tal-Kodiċi Kriminali), talli fis-seduta tal-31 ta' Ottubru 2011 id-difiża għamlet verbal fejn iddikjarat li "qed teżenta lill-Prosekuzzjoni milli tressaq xhieda tal-identita` u volontarjeta` tal-istqarrija". Ġaladarba d-difiża ma kinitx qed tikkontesta l-volontarjeta` ta' l-istqarrija, huwa kontrosens illi tippretendi illi l-istqarrija tiġi skartata fuq il-bażi unika li l-appellata ma kellhiex assistenza legali. L-istqarrija jew saret b'mod volontarju jew le. U hawn tali volontarjeta` ma ġietx messa in diskussjoni. Konsegwentement, in vista tal-fatt li ma hemm l-ebda kontestazzjoni dwar il-volontarjeta` ta' l-istqarrija ta' l-appellata, f'dan il-każ tali stqarrija hi prova valida u ammissibbli."*

Fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet suesposti, fil-fehma kkunsidrata ta' din il-Qorti ma hemmx raguni valida ghaliex ghandha tiskarta l-istqarrijiet tal-imputati.

<u>*Il-Meritu*</u>

Din il-Qorti tibda biex tghid illi skont il-gurisprudenza stabbilita meta fi proceduri bhal dawk odjerni, ikun hemm zewg ko-imputati, ix-xhieda jew kull dikjarazzjoni ohra maghmula minn ko-imputat wiehed mhux ammissibbli fil-konfront tal-ko-imputat l-iehor, kemm jekk din ix-xhieda tkun favur u kemm jekk tkun kontra l-iehor. Dan gie ribadit fid-digriet tal-Qorti Kriminali[17] tat-22 ta' Dicembru 1998 fil-kawza fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta v. *omissis* Ian Farrugia**, fejn gie ritenut hekk: *"Il-gurisprudenza hija cara fuq dan il-punt: persuna li tkun akkuzata, kemm bhala komplici kif ukoll bhala ko-awtur, bl-istess reat migjub kontra akkuzat iehor ma tistax tingieb bhala xhud favur jew kontra dak l-akkuzat l-iehor sakemm il-kaz taghha ma jkunx gie definittivament deciz. Dan il-principju japplika sia jekk dik il-persuna tkun giet akkuzata fl-istess kawza tal-akkuzat l-iehor –*

[15] Ara fol. 12 tal-process.
[16] *Per* Imhallef David Scicluna.
[17] *Per* Onor. Imhallef Dr. V. De Gaetano.

b'mod li jkun hemm "ko-akkkuzati" fil-veru sens tal-kelma – u sia jekk tkun akkuzata fi proceduri separati. Il-bazi ta' dan il-principju hu argument a contrario sensu li jitnissel mill-paragrafu (b) tal-Artikolu 636 tal-Kodici Kriminali." u l-Qorti Kriminali tghaddi biex ticcita diversi sentenzi in materja.[18]

Ghalhekk, fil-konsiderazzjonijiet taghha dwar il-htija o meno tal-imputati, din il-Qorti ma tistax tiehu konjizzjoni ta' dak li kull wiehed mill-imputati qal fl-istqarrija u fix-xhieda taghhom fil-konfront tal-imputat l-iehor jew l-ohra.

L-Ewwel Imputazzjoni – Falsifikazzjoni jew Uzu xjenti minn xi Dokument Falz

L-ewwel imputazzjoni hija li l-imputati ghamlu falsifikazzjoni jew xjentement ghamlu uzu minn xi dokument falz, u cioe licenzja tal-vettura numru HAN 591 tal-ghamla Peugeot.

Fl-istqarrija taghhom, kemm l-imputat kif ukoll l-imputata qalu l-licenzja tal-vettura Mitsubishi li l-Pulizija sabu mwahhla mal-vettura Peugeot, kienet kopja tal-licenzja li d-dealer kien tahom sakemm il-Mitsubishi inqalbet fuq isem l-imputat. Fl-istqarrija taghhom, iz-zewg imputati wahhlu fit-tifla taghhom ta' 10 snin li kienet wahlet l-kopja tal-licenzja tal-Mitsubishi mal-windscreen tal-Peugeot.

Fix-xhieda tieghu quddiem din il-Qorti, l-imputat qal li hu ma jaf xejn dwar il-photocopy tal-licenzja tal-vann Mitsubishi u kif sabet ruhha mwahhla mal-windscreen tal-vettura Peugeot. Anzi jghid li hu qatt ma ra din il-photocopy b'ghajnejh.[19]

Min-naha l-ohra l-imputata xehdet quddiem din il-Qorti li kienet hi li wahlet il-photocopy tal-licenzja tal-vann Mitsubishi mal-vettura Peugeot, minghajr ma qalet lir-ragel. Dan sar gurnata qabel ir-ragel saq il-vettura. Hi qalet li sabet din il-photocopy fid-dashboard tal-vann. Hi qalet li ghamlet hekk sabiex il-girien ma jibqghux jirrapportaw il-Peugeot lill-Pulizija peress li kellha l-licenzja mhux imhallsa. Hi xehdet li l-photocopy mhux hi ghamlitha u bl-ebda mod ma ghamlet xi tibdil fiha.[20]

---

[18] Ara wkoll fl-istess sens id-digriet tal-Qorti Kriminali (*per Onor.* Imhallef Joseph Galea Debono) tal-4 ta' Frar 2004 fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta v. Brian Vella.**
[19] Ara xhieda tal-imputat a fol. 65-66 tal-process.
[20] Ara xhieda tal-imputata a fol. 70 *et seq.* tal-process.

Il-fotokopja tal-licenzja tal-vann Mitsubishi tinsab ezebita bhala Dok TS3[21] u tidher li hija semplici fotokopja li ma sar l-ebda tibdil fiha.

Il-Prof. Anthony Mamo fil-ktieb tieghu **Notes on Criminal Law** jghid hekk fuq it-tema tal-falsita:[22] *"In all crimes of forgery of documents, the material element consists, as we have already said, in the counterfeiting or altering of the document. It is a fundamental rule in this matter that the object of the falsification must be the very writing itself.*

"Accordingly" – says Kenny (op.cit., p. 298) – "an instrument is not a forgery when it merely contains statements which are false, but only when it falsely purports to be itself that which it is not ... ... Thus a forgery is a document which not only tells a lie, but tells a lie about itself."

Italian writers express the same idea by saying that forgery must be in the "materialita della scrittura", i.e. the public or private writing in its external conditions as a document."

Fis-sentenza **Il-Pulizija v. Paul Galea**, deciza fis-17 ta' Ottubru 1997, il-Qorti tal-Appell Kriminali (sede Inferjuri)[23] irriteniet hekk: *"(I)d-differenza bejn il-falz materjali u l-falz ideologiku kif spjegata mill-awturi giet deskritta b'dan il-mod: "filwaqt li fil-kaz tal-falz materjali d-dokument jigi ffalsifikat fl-essenza materjali tieghu, fil-falz ideologiku d-dokument ikun iffalsifikat biss fis-sustanza u cioe` fil-kontenut ideali tieghu (ara Antolisei, F., Manuale di Diritto Penale – Parte Speciale II (Giuffre`, Milano, 1986) p. 604). Fi kliem Manzini (Trattato, v. VI, n. 2296, p.829) ikun hemm falsita` materjali meta d-dokument ikun wiehed mhux genwin (jigifieri jew meta l-awtur apparenti ma jkunx l-awtur reali tad-dokument jew meta d-dokument ikun issubixxa alterazzjonijiet wara l-formazzjoni definittiva tieghu), mentri fil-falz ideologiku, ghalkemm id-dokument ikun genwin 'non e` veridico, perche` colui che lo ha formato gli fa dire cose contrarie al vero'. Ghall-finijiet tad-dottrina in tema ta' falsita` ikun hemm dokument kull fejn hemm kitba, attribwibbli ghal persuna identifikabbli, liema kitba tkun tikkontjeni esposizzjoni ta' fatti jew dikjarazzjoni ta' volonta` (Antolisei, F., op. cit., p. 594). S'intendi, b'kitba wiehed ma jifhimx biss is-sinjali alfabetici, izda tinkludi dawk numerici, stenografici u anke kriptografici, basta li dik il-kitba tesprimi hsieb li jkun jiftiehem minn kulhadd jew minn certu numru ta' nies. Il-kitba f'dan is-sens tista' ssir kemm bl-id kif ukoll b'mezzi mekkanici, b'mezz indelibbli jew li jista' jithassar, u fuq kwalsiasi mezz li jista' jiehu, imqar temporaneament, il-messagg – karta, parcmina, injam, gebel, hadid, plastik, ecc."*

[21] A fol. 22A tal-process.
[22] Ara fol. 160-161 tal-process.
[23] *Per* Imhallef V. De Gaetano.

Issa fil-kaz odjern la tezisti falsita materjali ghaliex il-fotokopja tal-licenzja tal-vann Mitsubishi ma gietx alterata, u lanqas tezisti falsita ideologika ghaliex il-fotokopja tghid il-verita dwar il-vann Mitsubishi. Li gara f'dan il-kaz hi li l-fotokopja tqieghdet mal-windscreen tal-Peugeot u allura ovvjament il-kontenut taghha ma jaqbilx mal-verita dwar il-hlas tal-licenjza tal-Peugeot. Pero, fl-opinjoni konsiderata ta' din il-Qorti, dan ma jammontax ghal falsifikazzjoni jew uzu ta' dokument falz, ghalkemm il-Qorti ma teskludix li jista' jammonta ghal reat iehor.

Ghaldaqstant, l-imputati se jigu liberati minn din l-ewwel imputazzjoni.

It-Tieni Imputazzjoni – Uzu ta' Vettura mhux licenzjata ghas-sena kurrenti

It-tieni imputazzjoni hija li l-imputati ghamlu uzu mill-vettura Peugeot meta ma kienitx licenzjata ghas-sena kurrenti.

Mill-provi jirrizulta li l-vettura Peugeot ma kienitx licenzjata ghas-sena kurrenti u li kien biss l-imputat li ghamel uzu minn din il-vettura.

Ghaldaqstant, il-Qorti sejra tillibera lill-imputata minn din l-imputazzjoni.

Ghalhekk tibqa' biss il-kwistjoni jekk l-imputat kienx konxju li l-vettura Peugeot ma kienitx licenzjata meta hu ghamel uzu minnha.

Fix-xhieda tieghu quddiem din il-Qorti, l-imputat pprova jaghti x'jifhem li hu ma kienx jaf li l-licenzja tal-Peugeot ma kienitx imhallsa, ghaliex din kienet fuq isem il-mara tieghu, jigifieri fuq isem l-imputata, u kienet hi li tiehu hsiebha. Frankament, il-Qorti ma ssibx ix-xhieda li l-imputat ta quddiemha attendibbli. Mhux verosimili li koppja mizzewwga li jghixu flimkien bhala familja, ma jafux li l-licenzja tal-karozza ta' wiehed jew wahda minnhom mhux qieghda tithallas u dan ghal diversi snin. Tant l-imputat kien jaf x'qed isir mill-Peugeot – kontra dak li ried jaghti x'jifhem – li fix-xhieda tieghu qal li l-vettura kienet koperta bl-assigurazzjoni, u meta l-Ispettur irrimarka li ma kellhiex licenzja, l-imputat kien pront wiegbu *"Imma l-insurance* <u>*hallastielha*</u>*"* (sottolinear ta' din il-Qorti) Dan jista' biss iffisser li l-assikurazzjoni tal-Peugeot kien qed ihallasha l-imputat, u dan meta ftit qabel kien xehed li kienet biss il-mara li tiehu hsieb il-Peugeot.

Ghalhekk, fl-opinjoni konsiderata tal-Qorti, l-imputat kien jaf li l-licenzja tal-Peugeot ma kienitx imhallsa, meta ghazel li jsuqha. Dan huwa wkoll dak li qal fl-istqarrija tieghu.

Konsegwentement, il-Qorti ser issib lill-imputat hati tat-tieni imputazzjoni.

Konsiderazzjonijiet dwar Piena

Dwar il-piena, il-Qorti hadet in konsiderazzjoni l-fedina penali aggornata tal-imputat li fiha tlett kundanni minn dawn il-Qrati, pero mhix wahda allarmanti.

Il-Qorti hadet ukoll konsiderazzjoni tal-fatt li fis-seduta tas-6 ta’ Mejju 2011, din il-Qorti kienet laqghet it-talba tad-difiza li ssir *social inquiry report* fil-konfront tal-imputat. Pero kif jirrizulta mir-rikors tal-Probation Officer[24] l-imputat lanqas indenja ruhu jattendi seduta wahda minn sitt seduti. Ghal din ir-raguni, fis-seduta tal-5 ta’ Marzu 2012, il-Qorti irrevokat *contrario imperio* d-digriet taghha tas-6 ta’ Mejju 2011.

Konkluzjoni

Fil-konfront tal-Imputat Anthony Portelli

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti, wara li rat l-Artikolu 189 tal-Kapitolu 9 u l-Artikolu 15(1)(a) tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta’ Malta, fil-waqt li ssib lill-imputat Anthony Portelli mhux hati tal-ewwel imputazzjoni, issibu hati tat-tieni imputazzjoni u tikkundannah ghal hlas ta’ multa ta’ mitejn Euro (€200.00), li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 14(2) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta’ Malta tista’ tithallas b’rati mensili u konsekuttivi ta’ sitt Euro (€6.00), b’dan li l-ewwel pagament ikun dovut sa mhux aktar tard mill-1 ta’ Dicembru 2014, b’dan li jekk il-hati jonqos li jhallas pagament wiehed, il-bilanc jigi dovut minnufih u jigi konvertit fi prigunerija bir-rata ta’ gurnata habs ghal kull hamsa u tletin Euro (€35.00) dovut.

Inoltre, il-Qorti, ai termini tal-Artikolu 15(3) tal-Kapitolu 65 qieghda tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew milli jikseb liċenza tas-sewqan għal żmien ta’ tletin (30) jum.

Fil-konfront tal-imputata Mary Claire Portelli

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti issib lill-imputata Mary Claire Portelli mhux hatja tal-imputazzjonijiet dedotti kontra taghha u qieghda tilliberaha minnhom.

< Sentenza Finali >

[24] Ara fol. 57 tal-process.

---------------------------------TMIEM---------------------------------